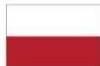

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Załącznik numer 5 do Zapytania Ofertowego
ZI.26.1.5.2026

ZIELONE OKO

PRACOWNIA OCHRONY ŚRODOWISKA

**Katalog wymagań w zakresie ochrony środowiska i zgodności z zasadą DNSH
dla wykonawcy zadania**

Świdnica, 15.01.2026 r.

Zielone Oko
ul. Armii Krajowej 25/7
58-100 Świdnica

e-mail: biuro@zieloneoko.pl
www.zieloneoko.pl
tel.: 502 171 323, 519 188 211
NIP: 884-212-27-71 REGON: 021492739

I. Wprowadzenie

Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie wymagań w zakresie ochrony środowiska i zgodności z zasadą DNSH dla wykonawcy zadania.

Zgodność z zasadą DNSH („*do no significant harm*”) oznacza, że inwestycja, projekt lub działalność nie powodują znaczących (poważnych) szkód dla celów środowiskowych wskazanych w art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii¹:

- a) łagodzenie zmian klimatu,
- b) adaptacja do zmian klimatu,
- c) zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich,
- d) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- e) zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola,
- f) ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Zastosowanie niniejszego dokumentu ma zagwarantować zgodność ww. zasadą DNSH.

II. Katalog wymagań w zakresie ochrony środowiska

II.1. Wymagania ogólne

1. Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania ustaleń zawartych w dokumentacji techniczno-budowlanej (za wyjątkiem odstępstw dopuszczalnych w trybie *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane*) oraz wynikających z obowiązujących przepisów i decyzji administracyjnych. Dokumentacja ta uwzględnia zasadnicze uwarunkowania związane m.in. z ochroną środowiska oraz z bezpieczeństwem i higieną pracy (co wynika z *rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego*).
2. Wykonawca jest zobowiązany do wykonania prac w sposób zgodny z wykazem działań przedstawionym w rozdziale III.
3. Wykonawca jest zobowiązany do prowadzenia dziennika budowy w sposób pozwalający na bieżące kontrolowanie sposobu stosowania ww. „Wykazu działań....”.
4. Podczas prac budowlanych należy stosować wyłącznie wyroby budowlane dopuszczone na rynek krajowy i Unii Europejskiej, uwzględniając ich przeznaczenie i zasady stosowania (zgodnie z art. 10 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane* oraz z *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych*). Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia na każde Zamawiającego niezbędne dokumenty potwierdzające

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088

- właściwości materiałów i wyrobów budowlanych. Są to między innymi: deklaracja właściwości użytkowych, certyfikaty na znak bezpieczeństwa, certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności z Polską Normą, instrukcje montażu itp. Niedopuszczalne jest stosowanie materiałów nieznanego pochodzenia oraz przeterminowanych.
5. Wykonawca powinien sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zgodnie z wymaganiami art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - *Prawo budowlane* oraz z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.
 6. Zamawiający jest uprawniony do wydawania poleceń i zaleceń w zakresie ochrony środowiska oraz kontroli ich wykonania, a także do żądania czasowego lub trwałego usunięcia z terenu budowy pracowników Wykonawcy rażąco naruszających obowiązki w zakresie ochrony środowiska.

II.2. Gospodarka odpadami

Wykonawca, jako wytwórca odpadów, jest odpowiedzialny za ich zagospodarowanie oraz za dokonanie odpowiedniego wpisu w BDO². Oznacza to, że jest on zobowiązany także:

- 1) do wysegregowania z odpadów budowlanych i rozbiórkowych co najmniej: drewna, metali, szkła, tworzyw sztucznych, gipsu i odpadów mineralnych (w tym betonu, cegły, płytek i materiałów ceramicznych oraz kamieni) w celu zapewnienia przydatności do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku - chyba że wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie odpadów do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk;
- 2) do właściwego magazynowania odpadów (kontenery odpadowe lub inne pojemniki),
- 3) do zabezpieczenia magazynowanych odpadów przed negatywnym wpływem czynników atmosferycznych oraz przed dostępem osób postronnych,
- 4) do przekazania wytworzonych odpadów wyłącznie podmiotom posiadającym uprawnienia do odbioru odpadów (tj. podmiotu wpisanego do BDO),
- 5) do prowadzenia ewidencji odpadów – w postaci kart ewidencji odpadów i kart przekazania odpadów;
- 6) w przypadku przekazania części odpadów gruzu osobom fizycznym, które nie są zobowiązane do posiadania wpisu w BDO i do prowadzenia ewidencji odpadów – należy udokumentować fakt przekazania im odpadów (ze wskazaniem ich rodzajów i ilości) oraz zapewnić złożenie przez to osoby podpisu pod oświadczeniem, że przekazany im gruz zostanie wykorzystany w sposób zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku.

² BDO - Baza Danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (<https://rejestr-bdo.mos.gov.pl/>)

II.3. Dokumentowanie

Wykonawca musi stosować następujące rozwiązania gwarantujące zgodność z zasadą DNSH:

1. Należy prowadzić dziennik budowy dokumentujący sposób prowadzenia robót budowlanych zgodnie z projektem budowlanym oraz pozwoleniem na budowę (lub innymi dokumentami wymaganymi obowiązującymi przepisami).
2. Należy dokumentować sposób postępowania z wytworzonymi odpadami, w tym:
 - a) sposób realizacji obowiązku (zob. art. 101a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach) dot. wysegregowania z odpadów budowlanych i rozbiórkowych co najmniej: drewna, metali, szkła, tworzyw sztucznych, gipsu i odpadów mineralnych (w tym betonu, cegły, płytek i materiałów ceramicznych oraz kamieni) w celu zapewnienia przydatności do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku - chyba że wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk;
 - b) sporządzać i gromadzić karty ewidencji odpadu i karty przekazania odpadu.
3. Wykonawca powinien być zobowiązany do gromadzenia dokumentów poświadczających cechy i właściwości używanych materiałów budowlanych (deklaracje właściwości użytkowych, karty charakterystyki produktu itp.).
4. Wykonawca powinien przedłożyć Inwestorowi Oświadczenie o realizacji przedsięwzięcia zgodnie z projektem budowlanym (w załączniku nr 1 przedstawiono proponowany szablon ww. oświadczenia).
5. Zgromadzone dowody (wskazane powyżej) wykonawca robót budowlanych powinien przekazać inwestorowi na każde wezwanie w trakcie realizacji projektu.

III. Działania zapobiegające emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń

Z rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej 2021/2139³ z dnia 4 czerwca 2021 r. wynika, że do przykładowych środków mających na celu zachowanie zgodności z zasadą DNSH dla działalności polegającej na modernizacji istniejących budynków należy m.in. wprowadzenie „środków służących redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych”. Niniejszy rozdział przedstawia wykaz takich środków.

³ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych

III.1. Wytyczne ogólne

1. Należy przestrzegać ustaleń zawartych w dokumentacji techniczno-budowlanej (za wyjątkiem odstępstw dopuszczalnych w trybie *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane*). Dokumentacja ta uwzględnia zasadnicze uwarunkowania związane m.in. z ochroną środowiska oraz z bezpieczeństwem i higieną pracy (co wynika z *rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego*).
2. Należy przestrzegać ustaleń wynikających z decyzji udzielającej pozwolenia na budowę. Zgodnie z art. 75 ust. 4 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska*, pozwolenie to określa zakres obowiązków w zakresie ochrony środowiska na obszarze prowadzenia prac budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.
3. Podczas prac budowlanych należy stosować wyłącznie wyroby budowlane dopuszczone na rynek krajowy i Unii Europejskiej, uwzględniając ich przeznaczenie i zasady stosowania (zgodnie z art. 10 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane* oraz z *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych*). Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia na każde Zamawiającego niezbędne dokumenty potwierdzające właściwości materiałów i wyrobów budowlanych. Są to między innymi: deklaracja właściwości użytkowych, certyfikaty na znak bezpieczeństwa, certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności z Polską Normą, instrukcje montażu itp. Niedopuszczalne jest stosowanie materiałów nieznanego pochodzenia oraz przeterminowanych.
4. Podczas realizacji prac należy przestrzegać ustaleń dot. planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zgodnie z art. 21a *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane* oraz z *rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia*.
5. Podczas realizacji prac należy zapewnić przestrzeganie przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, ze szczególnym uwzględnieniem ustaleń zawartych w:
 - 1) *rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy*,
 - 2) *rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy*,
 - 3) *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych*,
 - 4) *rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy*.

III.2. Działania zapobiegające emisji hałasu

W celu unikania, ograniczania i minimalizowania uciążliwości akustycznych, należy stosować następujące zasady:

1. Prace budowlane, remontowe, przygotowawcze i porządkowe należy prowadzić wyłącznie w dni robocze w godzinach 7:00 - 19:00.
2. Należy poinformować użytkowników budynku (z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni) o zamiarze prowadzenia prac generujących hałas.
3. Stosowane urządzenia techniczne powinny być w pełni sprawne technicznie oraz spełniać stosowne wymagania prawne - tj. powinny być dopuszczone do stosowania na rynku krajowym (co powinno gwarantować zgodność z wymaganiami *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska*).
4. Nie należy dopuszczać do dłuższej niż 60 sekund pracy silników spalinowych w pojazdach związanych z prowadzeniem prac (podczas ich postoju) oraz 120 sekund pozostałych maszyn i urządzeń budowlanych, gdy nie są prowadzone prace z ich użyciem.

III.3. Działania zapobiegające emisji kurzu

W związku z możliwością powstawania kurzu (pyłów) w trakcie prowadzenia prac budowlanych i remontowych, należy zapewnić stosowanie następujących rozwiązań:

1. W przypadku wymiany okien, na czas usuwania dotychczasowych okien należy zastosować rozwiązania efektywnie ograniczające rozprzestrzenianie pyłów - np. poprzez montaż kurtyn z folii i bieżące używanie odkurzacza.
2. Należy regularnie sprzątać miejsca wykonywania prac budowlanych wewnątrz budynku – zarówno na sucho (w tym - z użyciem odkurzacza) jak i na mokro.
3. Sporządzanie mieszanek materiałów budowlanych powinno następować na zewnątrz budynku w sposób zapewniający ochronę użytkowników budynku przed zanieczyszczeniem.
4. Odpady powstające podczas realizacji inwestycji należy segregować i magazynować selektywnie w pojemnikach lub w wydzielonych i przystosowanych do tego celu miejscach, w warunkach zapobiegających pyleniu i rozwiewaniu frakcji lekkich oraz zapewnić ich sukcesywny odbiór przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia na ich dalsze zagospodarowanie.

III.4. Działania zapobiegające emisji zanieczyszczeń

W celu unikania, ograniczania i minimalizowania emisji zanieczyszczeń, należy stosować następujące zasady:

1. W miejscu prowadzenia prac budowlanych i remontowych oraz w pobliżu budynku nie należy tankować pojazdów i maszyn roboczych, nie jest także dopuszczalne mycie pojazdów i sprzętu oraz płukanie pomp i innych urządzeń.

2. Nie jest dopuszczalne wprowadzanie do kanalizacji, wód lub do gleby substancji niebezpiecznych i używanych materiałów (dotyczy w szczególności farb, rozpuszczalników, klejów itp.).
3. Należy zapewnić kabiny sanitarne i zaplecze socjalne dla zapewnienia potrzeb bytowych pracowników.
4. W przypadku wykorzystania materiałów zawierających substancje niebezpieczne (kleje, farby, rozpuszczalniki itp.), wykonawca powinien:
 - 1) zapewnić stały dostęp w miejscu prowadzenia prac do kart charakterystyki tych substancji,
 - 2) zapewnić wyposażenie miejsca prowadzenia prac w środki niezbędne do zastosowania w sytuacji awaryjnej - zgodnie z zapisami w kartach charakterystyki tych substancji,
 - 3) przechowywać substancje niebezpieczne w miejscu prowadzenia prac tylko przez czas niezbędny do ich wykonania oraz w sposób zgodny ze wskazaniem producenta i treścią kart charakterystyki,
 - 4) po zakończeniu pracy usunąć z miejsca prowadzenia prac niewykorzystane substancje wraz z opakowaniami.
5. Należy sprawdzać stan techniczny pracujących maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, aby wyeliminować wycieki płynów eksploatacyjnych do podłoża. W przypadku zanieczyszczenia terenu ww. płynami, należy natychmiast ograniczyć możliwość rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń oraz zneutralizować zagrożenie dla środowiska. Zanieczyszczony na skutek awarii grunt należy natychmiast usunąć i przekazać podmiotom posiadającym zezwolenie na jego dalsze zagospodarowanie.
6. Należy zapewnić postępowanie z wytwarzanymi odpadami w sposób wskazany w *ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach*, w tym w szczególności:
 - należy zapewnić wysegregowanie z odpadów budowlanych i rozbiórkowych co najmniej: drewna, metali, szkła, tworzyw sztucznych, gipsu i odpadów mineralnych (w tym betonu, cegły, płytek i materiałów ceramicznych oraz kamieni) w celu zapewnienia przydatności do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku - chyba że wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk (zob. art. 101a ust. 1 ww. ustawy); dopuszczalne jest wykonanie tego obowiązku przez następnego posiadacza odpadów na podstawie pisemnej umowy określającej dalsze zagospodarowanie wysegregowanych odpadów (zob. art. 101a ust. 3 ww. ustawy);
 - wytworzone odpady komunalne i opakowaniowe należy segregować i magazynować odrębnie od odpadów z budowy i rozbiórki;
 - wytworzone odpady należy gromadzić w sposób zabezpieczający je przed oddziaływaniem czynników atmosferycznych (wiatr, słońce, opady) i przed dostępem osób postronnych, wykorzystując do tego kontenery i pojemniki, których lokalizacja nie powinna stwarzać uciążliwości dla użytkowników budynku.

ZAŁĄCZNIK 1

Oświadczenie Koordynatora Zespołu Inspektorów w zakresie spełnienia zasady DNSH w odniesieniu do nadzorowanych prac budowlanych

Oświadczam, że prace związane z realizacją zadania pn. są prowadzone / zostały wykonane⁴ w sposób:

- 1) gwarantujący zgodność z zasadą DNSH (Do No Significant Harm), tzn. nie wyrządzają / nie wyrządziły szkód żadnemu z sześciu celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii⁵:
 - a) łagodzenie zmian klimatu,
 - b) adaptacja do zmian klimatu,
 - c) zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich,
 - d) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
 - e) zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola,
 - f) ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.
- 2) zachowujący zgodność z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w rozporządzeniach delegowanych Komisji Europejskiej 2021/2139⁶ z dnia 4 czerwca 2021 r. oraz 2023/2486⁷ z dnia 27 czerwca 2023 r., w szczególności poprzez zagwarantowanie zgodności z obowiązującymi przepisami w zakresie:
 - a) ochrony środowiska,
 - b) gospodarki odpadami,
 - c) budownictwa,
 - d) materiałów i wyrobów budowlanych.

Imię i nazwisko, data, podpis

⁴ niepotrzebne skreślić

⁵ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088

⁶ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych

⁷ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2486 z dnia 27 czerwca 2023 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę lub w ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem któregośkolwiek z innych celów środowiskowych, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej